บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานและโรคพยาธิลำไส้ ในเด็กอายุ 1 - 5 ปี จำนวน 363 คน อำเภอหนองสองห้องจังหวัดขอนแก่นโดยใช้วิธีน้ำหนักตามอายุ (Weight for age) สำหรับหาภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงาน และวิธี Kato-Katz และ Scotch - tape สำหรับหาอัตราความชุกของโรคพยาธิลำไส้ทำการศึกษาในช่วงเวลาระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2534 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. อัตราความชุกของภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานในเด็กอายุ 1 - 5 ปี ของอำเภอหนองสองห้องมีร้อยละ 48.5 โดยมีภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานระดับ 1 ร้อยละ 41.0, ภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานระดับ 2 ร้อยละ 6.9 และภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานระดับ 3 ร้อยละ 0.6

2. อัตราความชุกของโรคพยาธิลำไส้ มีร้อยละ 47.7 ในจำนวนนี้ปรากฏว่าเป็นโรคพยาธิเส้นด้ายร้อยละ 36.4,โรคพยาธิปากขอร้อยละ 10.5,โรคพยาธิสตรองจิลอยด์ร้อยละ 5.5 โรคพยาธิตัวตืดร้อยละ 0.8 และโรคพยาธิใบไม้ลำไส้ร้อยละ 0.3 โดยพบว่าอย่างน้อยมีพยาธิชนิดเดียวถึงร้อยละ 41.9 สำหรับการติดเชื้อพยาธิหลายชนิดพบร้อยละ 5.8

3. อัตราความชุกของภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานสูงสุดในกลุ่มอายุ 24 - 35 เดือนและอัตราความชุกต่ำสุดอยู่ในกลุ่มอายุ 12 - 23 เดือน ส่วนอัตราความชุกของโรคพยาธิลำไส้สูงสุดในกลุ่มอายุ 48 - 59 เดือน

4. อัตราความชุกของภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงาน ในเด็กทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.025$) ส่วนอัตราความชุกของโรคพยาธิลำไส้ในเด็กชายและเด็กหญิงไม่มีความแตกต่างกัน

5. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าอัตราการขาดอาหารโปรตีน-พลังงานในเด็กที่เป็นและไม่เป็นโรคพยาธิลำไส้ ไม่มีความแตกต่างกัน

6. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน จากการศึกษาพบว่าเด็กที่ครอบครัวมีรายได้สูงเป็นโรคพยาธิลำไส้น้อยกว่า เด็กที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ แต่ไม่มีความแตกต่างกันสำหรับอัตราการขาดอาหารโปรตีน-พลังงาน ในเด็กที่อาศัยอยู่ในบ้านที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน

7. ขนาดของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานและโรคพยาธิลำไส้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาครั้งนี้ จากข้อมูลที่ได้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงาน และโรคพยาธิลำไส้ แต่อัตราความชุกของภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานและโรคพยาธิลำไส้ในเด็กอายุ 1 - 5 ปี พบค่อนข้างสูง เนื่องจากภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานและโรคพยาธิลำไส้มีผลกระทบต่อการพัฒนาทั้งทางร่างกายและสมอง ซึ่งเป็นผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ดังนั้นผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขและพัฒนาสุขภาพของเด็กอายุ 1 - 5 ปี ของอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. เด็กอายุ 1 - 5 ปี ที่อาศัยอยู่ในอำเภอหนองสองห้องทุกคน ควรได้รับการตรวจและบำบัดโรคพยาธิลำไส้ทุกๆปี

2. การควบคุมโรคควรเน้นหนักในเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กโตซึ่งยังช่วยเหลือตนเองได้ไม่ดีเท่าที่ควรและผู้ปกครองมักจะให้ความเอาใจใส่น้อยกว่าเด็กเล็ก

3. ให้สุขศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กเพื่อให้ตระหนักถึงอันตราย และวิธีป้องกันภาวะขาดอาหารโปรตีน-พลังงานและโรคพยาธิลำไส้

4. ควรขยายขอบเขตของการศึกษาในลักษณะนี้ไปในภาคต่างๆของประเทศ

5. ควรศึกษาเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น เช่นเด็กนักเรียน

6. ควรศึกษาระยะเวลาของการติดเชื้อซ้ำ (Re-infection) ของพยาธิลำไส้ในเด็กอายุ 1 - 5 ปี

7. ควรศึกษาเรื่องนี้ในรูปแบบของการศึกษาเชิงวิเคราะห์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย